

Алън Нурс

Да хванеш тигър за
опашката

В големия магазин имаше толкова много хора поради приближаващите празници, че е чудно как въобще я забелязаха. Продавачката на щанда беше заета в далечния му край, а жената бе не по-малко заета в близкия му край: пъхаше разни стоки в голяма черна чанта. Карни я наблюдава няколко минути с растяща уплаха, след което даде знак на другия секционен детектив.

– Наблюдавай за малко тая жена – прошепна му той небрежно. – Рови се в стоката като че ли е собственичка на магазина.

– Клептоманка ли е? Тогава какво чакаш? – попита го другият. – Да поговорим с нея и...

Карни се почеса по главата.

– Наблюдавай я за малко. Има нещо странно в...

Двамата се втреничиха в жената. Тя стоеше на щанда за кухненски принадлежности и ръцете ѝ опипваха съдовете по лавиците. Взе три формички за сладки и ги пъхна в чантата. Последваха ги две големи та-ви за кейк и преса за пюре. Подир това прибра малък поднос и две тенджери. След тях – огромен алуминиев тиган. Вторият служител гледаше и не вярваше на очите си.

– Събра толкова неща, че може да открие магазин! – възкликна той. – И ги прибра все в чантата си. Карни, всичко това не може да се побере в една чанта!

– Зная – отвърна му Карни. – Да вървим.

Приблжиха се към нея от двете страни и Карни леко я хвана за ръката.

– Искаме да поговорим с вас, госпожо. Моля ви, последвайте ни, без да вдигате шум.

Тя ги погледна недоумяващо, после сви рамене и те я заведоха в служебната стая.

– Бихте ли ми обяснили какво означава всичко това... – започна тя, но Карни я прекъсна.

– Наблюдаваме ви от петнайсет минути – каза той, взе чантата от ръцете ѝ, отвори я, погледна вътре и се разтрепери от изненада.

Вдигна глава. Гледаше с широко отворени очи, съвсем сачисан.

– Джери, виж и ти!

Джери погледна вътре. Опита се да каже нещо, но никакви думи не излязоха от устата му. Чантата беше празна.

* * *

Франк Колинс паркира колата си пред Института по физика и след

като бе идентифициран по отпечатъците на пръстите, влезе в лабораторното крило. В коридора го посрещна Евансън.

– Радвам се, че успя да дойдеш – каза му мрачно той.

– Слушай, Джон, каква с тая история с някаква чанта? Надявам се, че не е някоя от типичните ти шеги.

– Ни най-малко – увери го Евансън. – Почакай и сам ще видиш.

И той го поведе към един от големите отдели. Колинс гледаше с неудобство бляскавите апаратурни табла, огромните генератори и бустери, превключвателите със святкащи тръби и преплетени жици.

– Не виждам с какво мога да ти бъда полезен тук, след като съм машинен инженер – каза той на домакина си.

Евансън влезе в малкия кабинет редом с лабораторията.

– Имаш стара слава, че се оправяш с разни кашаи – отвърна му той.

– Да ти представя, Франк, изследователската група.

Членовете на изследователската група, облечени в бели престилки, бяха до един с очила и леко прегърбени. Колинс кимна и хвърли поглед към чантата, оставена на масата.

– Чанта като чанта, поне така ми се вижда – рече той и я взе. И на пипане си беше чанта. – Какво има вътре?

– Ти ще ни кажеш – отвърна му Евансън.

Колинс отвори чантата. Вътрешността ѝ изглеждаше необичайно тъмна и близо до отвора имаше матов метален пръстен, който я обикаляше отвсякъде. Колинс обърна чантата наопаки, но от нея не падна нищо.

– Не бъркай вътре – предупреди го Евансън. – Опасно е. Един приятел бръкнал и се простил с часовника си.

Колинс вдигна очи. На бялото му лице бе изписано любопитство.

– Откъде я имате?

– Преди няколко дни двама служители открили, че

една жена краде в магазина „Тейлър-Хайдън“. Вземала кухненски принадлежности и пъхала всичко в тая чанта. Хванали я на местопрестъплението, но когато се опитали да изсипят откраднатото от чантата, не намерили нищо. Докато единият бъркал вътре, часовникът му изчезнал.

– Добре, но как чантата е стигнала до вас?

Евансън сви рамене.

– Още със свършването на войната през седемдесет и първа година, когато се създава „Псих“, започват да им изпращат крадците от магазините. Завели и тая жена в „Псих“ и когато я пораздрусали, за да научат

коя е, оказало се, че тя не помнела да има чанта. В „Псих“ разгледали чантата и естествено решили да ни я изпратят. Сега ще ти покажа защо!

Евансън взе една метална мерна пръчка и започна да я пъха в чантата. Отначало влязоха само десет сантиметра до дъното на чантата.

След което пръчката продължи да потъва навътре.

Не проби дъното. Чантата въобще не се изду.

Колинс зяпна.

– Господи, как го направи?

– Все пак пръчката сигурно отива някъде. В четвъртото измерение. Бог знае къде.

– Глупости!

– Къде отива тогава? – попита Евансън и спря да се занимава с пръчката. – Чантата има още една особеност – продължи той. – Каквото и да правиш, не можеш я обърна наопаки.

Колинс се вгледа в тъмната вътрешност на чантата. Предпазливо пъхна пръст вътре, потърка го о металния пръстен, опита се да драсне по него с нокът. Появи се лъскава ивица.

– От алуминий е – заключи той. – Пръстенът е алуминиев.

Евансън също се загледа в пръстена.

– Всичко, което жената е вземала, е било от алуминий. Това е една от причините да те повикаме. Познаваш законите на механиката, познаваш и металите. От три дни се мъчим да проумеем какво става и доникъде не сме стигнали. Може би ти ще измислиш нещо.

– Какво опитвахте?

– Слагаме вътре разни работи. Проверяхме с всякакви инструменти, с рентген и така нататък. Не си изяснихме нищо. Искаме да знаем къде отиват предметите, пъхнати вътре.

Колинс пусна едно алуминиево копче в чантата. Копчето мина през дупката на пръстена и изчезна.

– Чакай – изведнъж се начумери той. – Какво имаше предвид, като каза, че не може да се обърне наопаки?

– Това е геометрична повърхнина от втора степен – каза Евансън, като внимателно запали цигара. – Една повърхнина от първа степен, кълбо или гумена топка, може да бъде обърната наопаки през някоя малка дупка в повърхността. Но една тръба не момее да бъде обърната наопаки каквото и да прави човек.

– Защо?

– Защото в нея има дупка. А една дупка не може да мине през друга дупка. Дори ако е безкрайно мъничка.

– Е, и? – намръщи се Колинс.

– Същото е и с чантата. Смятаме, че повърхността ѝ загражда пространство от друга вселена. От четириизмерна вселена. А пространството от една вселена не може да бъде вмъкнато в друга, без да станат големи бели.

– Но една тръба може да бъде обърната наопаки – противопостави му се Колинс. – Сигурно ще престане да изглежда като тръба, но цялата ще се промуши през дупката.

Евансън хвърли поглед на чантата върху масата.

– Не е изключено. Геометрична повърхнина от втора степен в условия на напрежение. Но има една тънкост: ще престане да бъде тръба.

Евансън пхаше вече четвърти алуминиев предмет в чантата. Уморено поклати глава.

– Не зная. Има нещо, което поглъща този алуминий... – Опита се да напъха вътре дървена линия, но чантата веднага я изтика навън. – При това поема само алуминий и нищо друго. Онзи детектив имал голям ръчен часовник от алуминий. Часовникът изчезнал от ръката му, но двата златни пръстена останали на място.

– Дай да си поиграем малко на главоблъсканица – рече Колинс.

Евансън сърдито го изгледа.

– Какви ги дрънкаш?

Колинс се ухили.

– Нещото, което се намира от другата страна на тази чанта, каквото и да е то, иска алуминий. Защо? Около отвора на чантата има алуминиев пръстен. Плътно притиснат към вътрешната страна. Като рамка на вход. Но не е много голям и за него не е употребен много алуминий. Значи те имат голяма нужда от този метал.

– Кои „те“?

– Те или нещото, което приема метала, но отхвърля дървото.

– Защо?

– Можем само да гадаем. Не е изключено да строят още един отвор. Значително по-голям.

Евансън го изгледа втренчено.

– Не говори глупости. Защо...

– Просто мислех на глас – тихо каза Колинс и взе една стоманена пръчка. И като я хвана здраво за единия край, пхна другия в чантата.

Евансън го гледаше изумен.

– Но те не я искат. Опитват се да я върнат обратно – рече той.

Колинс продължи да тика навътре пръчката и изведнъж върхът ѝ се

показа, изкривен в обратна посока. Колинс светкавично хвана двата края и започна да ги дърпа.

– Внимавай, пази се! – извика Евансън. – Опитваш се да приравниш вселената им към нашата геометрия.

Дъното на чантата сякаш се огъна навътре.

Изведнъж единият край на пръчката се изплъзна от ръката на Колинс. Той политна назад. В ръката си държеше пръчката, вече изправена.

– Евансън! – развълнувано извика Колинс. – Можеш ли да докараш тук един скрипец?

Евансън глупаво примигна и кимна с глава.

– Добре – каза Колинс. – Мисля, че знам начин да се закачим за тяхната вселена.

Лесно внесоха в лабораторията дългия, дебел осем сантиметра стоманен прът, като го претъркаляха с подпори. Последните петнайсет сантиметра от пръта бяха покрити с лъскава алуминиева цев и извити като остра кука.

– Готов ли е скрипецът? – попита Колинс.

Евансън отговори утвърдително.

– Тогава пъхни края на пръта в чантата.

Краят на пръта изчезна във вътрешността.

– Какво си намислил? – попита го обезпокоен Евансън.

– Щом като им трябва алуминий, ще им дадем малко. Ако са се заели да правят с него нов отвор, искам да закача куката за отвора и да го издърпам тук, в лабораторията. Те ще добавят алуминия от тази кука към събрания вече алуминий. Ако можем да го подхванем с куката, ще се принудят или да я срежат, за да си го запазят, или да го оставят и ние ще го изтеглим тук.

Евансън се начумери.

– Ами ако не направят нито едното, нито другото?

– Няма избор. Ако изтеглим през чантата част, свързана с тяхната вселена, целият им геометричен модел ще бъде подложен на страховтно напрежение. Цялата им вселена ще се усуче. Точно като една обърната наопаки тръба.

Скрипецът се раздвижи, а Колинс полюшваше края на пръта насамнатам в чантата.

– Ускори малко – рече той на техника.

Евансън разочаровано поклати глава.

– Не виждам как...

В същия миг изведнъж прътът силно се разлюля.

– Дръж така! Куката се закачи! – извика Колинс.

Макарата шумно скърцаше, моторът виеше от усилие. Милиметър по милиметър стоманеният прът започна да се подава от чантата, изпълнат като струна на пиано. На всеки десет минути един от техниците отбелязваше с тебешир върху пръта докде се е подал от отвора.

Франк Колинс напълни лулата си и започна да пуши нервно.

– Според мене е станало така – започна той. – Тези същества са направили малка четириизмерна дупка в нашата вселена и по някакъв начин са успели да накарат жената да изпадне в хипнотичен транс. Заповядали са ѝ да събира алуминий, за да построят по-голям отвор.

– Но защо? – попита Евансън, докато си наливаше кафе от термоса. Беше късно и в цялата сграда освен в лабораторията цареше тишина и спокойствие, но и там единственият шум идваше от скриптенето на макарата, която създаваше напрежение в чуждата вселена.

– Кой знае... Може да им трябва много повече алуминий. Каквато и да е причината, те искат да се свържат с нашата вселена. Може да са заплашени от някаква опасност. По дяволите, причината сигурно е толкова непонятна за нас, че едва ли бихме я разбрали.

– Но какъв смисъл има да закачаме куката за тях? – попита Евансън и по очите му си личеше, че е разтревожен.

– Ще овладеем положението. Ще вмъкнем в нашата вселена една свързана част от тяхното пространство и тогава те няма да могат да използват отвора. Той ще бъде запушен. Колкото повече теглим, толкова повече ще се усилва напрежението в структурата на тяхната вселена. Тогава ще им се наложи да обърнат внимание на условията, които им поставяме. Ще трябва де ни дадат информация, така че и ние да построим отвори, през които да ги проучим както трябва. Ако не го направят, ще съсипем вселената им.

– Но ти дори не знаеш какво правят те там, вътре!

Колинс сви рамене и сложи нов белег на пръта. Прътът трептеше така, че се чуваше жужене.

– Не мисля, че трябва да поемаме такъв риск – каза недоволно Евансън. – Не съм взел разрешение за подобен експеримент. Просто ти позволих на своя глава да се заемеш с тази работа при изходни данни...

– Евансън изведнъж потрепери – ...които са толкова неясни, че в това няма никакъв смисъл.

Колинс шумно почука с лулата си, за да я изчисти.

– Но с други данни не разполагаме.

– Според мене правиш грешка. Мисля, че веднага трябва да освободим пръта и да почакаме до сутринта, до идването на Чалмърс.

Колинс погледна скрипеца и усети, че започва да се притеснява. Държеше клечката, с която запали лулата си, с треперещи пръсти.

– Вече е късно да освобождаваме пръта – каза той. – Острите краища са под прекалено голямо напрежение. И с горелка няма да успеем да прегорим пръта за по-малко от двайсет минути, а дори това да стане, когато прътът се счупи, цялата сграда ще се разтресе.

– Но има опасност... – каза Евансън, като се изправи. По челото му бяха избили капки пот. Посочи с глава скърцащата макара. – Може би залагаш на карта цялата вселена!

– О, успокой се! – ядоса се Колинс. – Вече нямаме никакъв избор, нямаме дори време, за да обмислим това. Правим го и толкова. Хванеш ли тигър за опашката, не можеш да се пуснеш!

Евансън нервно прекоси стаята.

– Струва ми се – рече той напрегнато, – че тигърът може да се окаже в по-добро положение. Ако нещата се обърнат наопаки, помисли си какво могат да направят те с нашата вселена!

Колинс издуха кълбо дим от ъгълчето на устата си.

– Във всеки случай се радвам, че ние се сетихме първи за това...

Но не можа да довърши мисълта си. Кръвта бавно се оттичаше от лицето му.

Евансън проследи погледа му и изведнъж ахна. Термосът падна на пода и издрънча. Евансън сочеше втората черта, направена с тебешир – в този миг тя изчезна в чантата.

– Искаше да кажеш, че се надяваше ние да сме се сетили първи – каза Евансън.

КРАЙ

© 1951 Алън Нурс
© 1988 Огняна Иванова, превод от английски

Alan Nourse
Tiger by the Tail, 1951

Сканиране и OCR: Мандор, 2001
Източник: <http://sfbg.us>

Публикация:

Складът на световете. Американски фантастични разкази
Първо издание
Библиотека „Фантастика“, № 53

Съставител и преводач ОГНЯНА ИВАНОВА, 1988
Редактор АСЕН МИЛЧЕВ
Художник ВЕНЕЛИН ВЪЛКАНОВ, 1988
Библиотечно оформление ВАСИЛ МИЛОВСКИ
Художествен редактор БОРИС БРАНКОВ
Технически редактор СПАС СПАСОВ
Коректор МАЯ ХАЛАЧЕВА

Индекс 11/95376/6287-12-88
Американска. Дадена за печат м. XI.1987 г. Подписана за печат м. XII.1987 г. Излязла от печат м. III.1988 г. Формат 32/70/100, Изд. Коли 17,50. Печатни коли 27. УИК 18,49. Цена 2,82 лева.
Държавно издателство „Отечество“. Пл. „Славейков“ № 1, София
Държавна печатница „Георги Димитров“, бул. „Ленин“ № 117, София
с/о Jusautor, Sofia

Преводът е направен по: The Penguin Science Fiction Omnibus (1973); The Golden Apples of the Sun (1970); Short Science Fiction Tales (1963); Tiger by Tail, David MacKAY (1951); The Worlds of Clifford Simak (1953).

Предговор: Въведение, Айзък АЗИМОВ (Из предговорът към „Петдесет научнофантастични разказа“, изд. „Колиър-Макмилън“, Ню Йорк, 1962) – с.5–8;
Послеслов: Няколко думи за сборника и авторите – О.И [Огняна ИВАНОВА] – с.426–430.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/15>]